

Nummar 2.
19ad jakkegærdde.

Korsfjorðast:
30ad JANUAR 1917.

Redaktora:
HENR. OLSEN.

Mavsolaš jurddagak.

»Hærra oskaldas særvvevuotta læ singuim, gudek sust ballek.«

»Don doalyok du arkalmastemvuodad bokte dam albmuga, maid don lonestik; don laiddek sin du famod bokte.« 2 Mos. 15, 13.

»Nuftgo suddo læ raddim jabmem bokte, nuft galgga arbmo raddit vanhutskesvuoda bokte.« Rom. 5, 21.

»Dastgo digjidi læ addujuvvum i dussefal oskot Kristus diti, mutto maidai gillat su diti.« Filip. 1, 29.

Bassevuoina hærvas dakko.

Lækgo don Ibmel manna, de læ Ibmel vuoina du siste. Son i guode du. Mutto don satak moraštattet su. Ale daga dam dastgo son dugjo stuora dingai du siste:

1. Son duodašta du siste, atte don læk Ibmel manna.
2. Čajeta dudnji Jesus hærvvasvuoda.
3. Soatta du siste dam baha vuostai.
4. Bokta nælge du siste rokka-dallat ja adnet Ibmel sane.
5. Dakkam diti du duodaštægjen Jesus birra.

Damditi ale moraštatte su! Læge varrogas!

*

Don darbašak Bassevuoina sattem diti ællet vuoitto-dievva ællem, gost don læk. Don darbašak su, vai son galgga dakkat dam Hærra Jesus ælle duottavuottan dudnji, go don ferttik læt oktonassi. Dat i daga maidege, moft du birrasin læžža, duššefal

dust læ Bassevuoina; son aiggo doallat gidda čavvgadvuoda du ja Jesus gaskast.

Bævtalaš sanek.

„Jos dat i lifci nuft, de lifcim mon cækkam digjidi dam,“ celki Jesus dai ollo lanjai birra su ače viesost — son gutte dovdda min vaimoid. Divte dam buktet min jurddagi ala ja illodattet min.

*

Mænnod olbmuguim nuft, atte si mattek dovddat, atte don læk Jesus mattajægje, maidai go don ik muittal sigjidi dam.

*

Ele nuftgo Hærra muodoi oudast, nuftgo Enok, Abraham ja Moses vagjolegje suina ja šadde goččujuvvut su usteben.

*

„Dat gutte adda okti daina uccemusain ovta guvse galbma čace jukkat, dainago son læ mattajægje, duodai cælkam mon, son i eisege galga masset su balkas.“

„Mi læ andagassi addujubme?“ — jerrujuvvui mutto-min ovta ucca gandačest. „Dat læ dat haissom, maid hærvvarasse adda, go oktage duolmasta dam ala,“ vastedi gandaš. Duottavuodast buorre vastadus.

Satakgo don balkašet nuft mailme, go dat duolbma du? Gœččal Jesus nammi! Su bokte galgak don vuottet bagjel buok bahaslaš jurddagid, mak du vaimost assek.

Moft galggap mi oažžot

Kristusa miellalage?

Bibal vasted dam gačaldakki: Dat gutte datto, son bottus; dat gutte aiggo biettalet ješječas, son valddus ruosa bajas ja čuvvus Jesus; dat gutte aiggo oamastet ja oskot duottavuoda, nuftgo dat læ Kristus siste; dat gutte vaimost datto ællet daina heivolašvuodain — son bottus ja ožžus ællem ja audogasvuoda doaivo siste dabe ja gærde hærvasvuoda.

Go don fal boadak, de læ gal Hærra ašše atte addet: ællem, famo, gillamvuoda j. n. v. Mutto aivefal sudnji, gutte adda ječas ollaset Hærra oabmen, addujuvvujek dak addaldagak. Boattem ja addem diti ječad daihe orrot divtekœtta, læ dust fria datto; don satak, jos datok; don satak diktet orokœtta, jos nuft datok; dastgo dat læ friadatolaš. jegolašvuoda oaffar, maid Ibmel datto addet.

Go don addak ječad Ibmeli daggar oaffaren, de læge visses dam ala, atte son dævdde su lop-padusaides du vuostai. Don galgak dalle dovddat oddasistriegadæme famo — miela nubbastusa. Buok du vuoinalaš sojaldatte dabek nubbastuvvek. „Dat boares læ vassam, buok læ šaddam odas;“ dastgo jos oktage læ Kristus siste, læ son odda sivdnadus.

Dat læk æmbö vaimok, mak cuvkkijuvvujek olbmui rakismættemvuoda ja galbmavuoda go ællem stoarmai bokte.

Gudnalašvuoda balkka.

Muttom aige gæčest læi vuonalaš likkatus soames sami gaskast Saarivuomast, ja okta nubbe mañest algi ruoktotaddet suolagalvoid.

Dobbe læi okta sabmelaš, gi læi balvvalam nuftgo rængga dam nuftgoččjuuvvum „suolagonagasa“ manga jage. Sudnji læi rængga suoladam boccuid manga čiole kruvna ouddi.

Dal læi rængga naittalam ja suiti ječas boacočora. Dam son i læm sægotam suolabierggasin. Mutto go son morrani likkatusast, dov dai son, atte dak boccuik, maid son læi suoladam su oudeš isedi, orro lossadet su oamedovdo alde. „Suolagonagas“ i dattom balkkašet maidege. Ja sabmelaš i diettam æra rade go vuovddet buok su boccuides, ja dasa vel fertti valddet soames čuode kruvna bankost daina rudain, maid son læi bigjam dokko.

De fertti son vagjolet ovtast nubbai ja buorrendakkat suolladusaid. Son dagai riehta buokai vuostai; mutto go buok læi bajasdakkum, čuožoi sabmelaš akain ja manaiguim nuftgo vaivaš olmai.

Go sust jerrujuvvui, moft dat maista masset buok obmudaga, dainago son læi šaddam kristalaš, vastedi son: „Nuftgo bæivalaš guossemales. Dal læ monnost rafhe Ibmelin, mu akka ja mon, ja buorre oamedovddo, ja dat læ æmbo væra go buok boccuik mailmest.“

Sabmelaš ja su akka oažoiga loanas vebaš rudaid, ja nuft ostiga soames boccu. Soai datoiga ain ovta garde gæččalet birggetet ječasga boacodilin. Ja dat likkostuvai dam lakai, moft æba ječage daihe ærak ibmerdam.

Atte čorra lassani jottalet satta čilggijuvvut muttom oasse dasa, atte soai divšoiga dam burist.

Mutto de bodi dat stuora hættejakk. Boccuik jabme hirbmadet. Ædnag rigges samek šadde vaivašen oanekaš aigest, soames aibas. Mutto duom sabmelažast i jabmam oktage boaco.

Sabmelaš ja su akka æba sat-

tam oaidnet dast æra go Ibmel erinamaš suogjalusa. Soai dovdaiga ječasga nanosmuuvamen osko siste. Soai didiga, atte sodnost læi Ibmel gutte væketa.

Gudnalašvuotta balkkaša alo — ja gudnalašvuotta lista gukkemusta.

Altast.

Dastgo jos mon fast bajasrakadam dam maid mon læm vuolasgaikkom, de čajetam mon ječčam bagjelduolbmen. Gal. 2, 18.

Dat læ okta divras ašše, mi guoska min sieloi audogasvutti, maid mi kristalažak berrip miela vuollai bigjat, ja erinomaš sardneolbmak, gudek galggek sieloid aйдardet.

Dat divras sardnedagje ja apostal čalla dam birra dego son aigoši čelkket: Im mon læk sardnedam nuft atte mon fast oddasist datom bajasrakadet dam maid mon læm vuolasgaikkom; dastgo jos mon dam dagam, de læ mu barggo duššalaš ja čajetam ječčam læt bagjelduolbmen, joiggotbonjam Ibmel duottavuoda, nuftgo være apostalid vierro læ. Dalle mon dagam armo ja Kristusa lakan ja Mosesen ja nubbe bælest laga ja Moses arbmon ja Kristusen. Mutto dal læm mon evangelium bokte vuolasgaikkom suddo, oamedovdo vaive, moare ja jabmem.

Rakis olmuš, du oamedovddo læ laga fanggavuodast, suddo noade ja jabmem vuolde. Mutto dal boatta dat rakis ja ilolaš evangelium, man siste fallujuvvu dudnji Ibmel arbmo ja suddoi andagassi addujubme Kristus bokte, son gi læ ollašuttam laga ja eritvalddam dast buok vuoggadvuoda, nuft atte dat i galga æmbo suorgatet du. Jos don dal oskok Kristusa ala, de šaddak don audogassan, vanhurskesen ja oažok agalaš ællem.

Go Kristus boatta oamedovdo

sis, de fertte Moses olgus.

Dam lakai læm mon evangelium sarne bokte vuolasgaikkom laga, atte dat i galga læt raddijægje oskolažai oamedovdo lagjel. Dastgo Moses — dat boares vieso balvvalægje — fertte olgusvuolget, go dat odda ised, Kristus, boatta sis ja sitta duššefal ješ orrot vieso siste, maid son varai-desguim læ bassam.

Dam vaimost ja oamedovdost, gost Jesus orro, læ rafhe ja illo, ællem ja čuovgga ja manalaš doivvo Ibmeli, min aččai, gutte læ rigges armost ja vaibmoladesvuodast, læ barnes varai bokte min soabatam, nuft atte son i šat æmbo logatala nigjidi min suddoid.

Galgango mon dal Kristus olgusjaget ja nuft moivvašuttet su rika, maid mon læm evangelium bokte gilvvam ja algget bajasrakadet fast laga? Jos mon oapatam nuftgo dak være apostalak, atte birračuočpatus ja laka galgga dollujuvvut nuftgo avkalaš audogasvutti, de mon daggobokte vuolasgaikom vanhurskesvuoda ja ællem ja dam sagjai bajasrakadam suddo ja jabmem; dastgo laka i daga æra go almostutta suddo ja moare.

Daggar sarne læ dat alla apostal doallam Galata kristalaš særvvegoddai ja biebmam sin sieloid evangelium ællendakke sinin. Son læ biebmam Jesusa savcaid daid ruonas vidnemuora murjiguim, mak bajasšaddek urtasgarddai.

Ællet dærvan! Dærvuodak vieljaidi ja oabaidi.

Gudnebalolažat

Ole Saraksen,
Oldervik.

Medfjorast.

Daina čallagin halidam mon gitet sin buokaid, gudek læk sadding munji ja mu akkai juovllaskænkaid ja savvam monnoidi buorre oddajage.

Moai maidai Jesus nammi savve buokaidi gukken ja lakka, atte si, gudek ain læk suddo siste, šaddašegje oddasistriegadet ja gastašuvvut Bassevuoina dolain.

Dasto mi doaivvop, atte mi ožušeimek buorre oddajage, ja Ib-mel loppadusai mielde odda alme ja odda ædnam, gost vanhurskesvuotta assa.

Per Larsen Somby.

Dam vides mailmest.

Olgusvagjolæbme.

Jagest 1916 læk olgusvagjolam 4572 olbmū. Jagest 1915 olgusvagjolegje 8522 olbmū.

Lagabuidi 2 miljon bibala

daihe bibalosid læ Dat amerikanalaš bibalsærvve olgusaddam Kinast jagest 1915. Kinast galgga læt daggar jæraldak bibali maŋŋai, atte dat læ vad-des skappot daid nokka.

Go kristalašvuotta vaillo.

Muittaluvvu, atte ænaš oasse daina 16 miljon olbmūin Mexikost, Amerikast, æi dieðe mi bibal læ. Katolikalazak læk eritdoallam dam albmugest, ja šaddo læ, atte dak ellek dal stuora vuoinalaš sævdnjadvuoða ja gælbotes dabi siste.

Filippinalaš sullok

læk æmbo ouddanam bajasčuvvggitussi ja maŋga lakai dam maŋemuš 15 jagest amerikanalaš raðditusa vuolde go maŋemuš 400 jagest.

Soatte ja soaldatak.

Æmbo go 21 miljon soattedokkalaš soaldatid galggek Dak ovtastattu-juvvum statak sattet skappot soaðe soaitatusast.

Kina ja Ruošaædnam læk dak aidno ædnamak mailmest, mak suittek stuoremus logo soaldatid militæragest. Kinast læk bagjel 43 miljon ja Ruošaædnam bagjel 29 miljon.

Maid mærraolbmak ferttijek gillat.

Go duvle dast Kristiansanddamp- »Sno« vuogjoduvvui, de ferttijegje dampa olbmuk orrot 12 diino rabas, baroidægje abe alde gagjomvadás siste. Si ollijegje vimag gaddai muttom sulloi, gost si vela ferttijegje orrot rabas alme vuolde lagabuidi 5 — vitta — jandura.

Odda darolaš dampak vuogjoduvvum.

Fastain læk manga darolaš dampa vuogjoduvvum mæravuolaš vadnasin dast maŋemusta.

Tvedestrand-damp- »Asta« læ vuogjoduvvum. Olbmuk læk gagju-juvvum,

Bergen-damp- »Markland«, »Bergenhus«, »Hansi« ja »Mariette de Georgio« læk vuogjoduvvum. Olbmuk læk gagjujuvvum.

Tønsberg-damp- »Laupar« ja »Esperanca« læk vuogjoduvvum. Olbmuk læk gagjujuvvum.

Kristiania-damp- »Borgholm« læ vuogjoduvvum. Olbmuk læk gagju-juvvum.

Haugesund-damp- »Vestfold« læ vuogjoduvvum. Olbmuk læk gagju-juvvum.

Kristiansand-damp- »Asp« læ vuogjoduvvum. Olbmuk læk gagju-juvvum.

Dasa vela læ okta Bergen-damp- »Lupus« ja okta borjasskipa valddu-juvvum tuiskalaš soatteskipain ja dolv-juvvum Tuisklandi.

Suoinek Davve-Norgi.

Dal vimag boattegottek suoinek šibitidi Mada-Norgast deike Davve-Nogi.

Damp- »Baune« boði gieskad Tønsbergast Nordlandi 6250 bunta (baller) suiniguim ja 1000 sækka bomullofrøjafoid.

Damp- »Jonas Rein« boði gieskad Moss gavpugest Sameædnami 4500 bunta suiniguim ja soames oase maisa- ja bomullofrøjafoid Tromsa anti.

Maŋŋelaš galggek æmbo suoinek boattet madden Davve-Norgi.

jaffohadde

goargŋo æmbo ja æmbo. Nisojaffo-sækka maksa dal 55 kruvna.

2,533,114 asse

legje Norgast-september mano loapast mannam jagest.

Roald Amundsen,

dat bæggalmas Madapola-jotte, læ gæzaidam muttom amerikanalaš avisaidi, atte son galgga jottat Davvepoli juli manost 1918. Galgga goit vuorðdet dassago soatte læ nokkam.

Guollebivddo.

Sameædnambivddo.

Gieskad læk dakkujuvvum 3 uceeb stænga salledak Bergsfjorast. Muðoi i gulatuvvu bivdo birra Sameædnamest.

Stuorasalledbivddo

oarjen Kristiansundast ja daggo lakka-sin orro læme dal vadnasebbo go dast ovta aige læi. Dabalažat 50 mitto. Hadde 40—43 kruvna mittost.

Lofot- ja Vesteraalabivddo orro læme fuodne. 4—5 jandur firmiguim ænemusat 250 kg. Hadde gal læ buoire.

Garradalkke.

Daina maŋemuš vakkoin læmaš dalkke hui suadetæbme mietta min ædnam. Mada-Norgast, erinoamaçet Nuorttaædnamest (Østlandet) læ dal hui buolaš ja sagga dalvas.

Østerdalast læ gidda 42 grada ragjai buolaš. Muttom sajin Hadelandast læk šibitak gollum jamas naveti sisa ja skuvlamanak æi læk sattet skuvli vazget buollaš diti.

*

Garradalkke hæryeda daina beivin dabe Sameædnamest, Ollo likkotesvuodak balatuvvujek.

Mutto dat læmaš gal maizzadalkek dal dam manost. Dabe Altast goit læ arvvedalkke læmaš gaskotagaid, nuftgo maidai uccan muotta mæra lakka-sin ja dievain.

Mailme-soatte.

Ruošalažaid valdagak 1916.

Ruošalažak læk valddam mannam jagest 428,000 fangaid, 525 kanonaid, 1660 soattebissoid (mitraljøsaid) ja 421 bombasuoppomid.

Rumænienest.

oudastmannek tuiskalažak nuftgo dabalažat ja valddek fangaid ja soattegal. void.

Ruošaædnam

læ fast molssom soatteninistar, ja muðoi maidai galgga læt soappamættomvuotta raðditusast. Petrogradast galgga læt ballo dai ollo tapai diti.

Stuora italianalaš soatteskipa

læ vuogjoduvvum soatteminai tokte december manost. 675 olbma hävvanegje. 270 besse heggi.

8 stuora engelas dampa

(oktibuok 50,000 tons) læk gieskad vuogjoduvvum Middelabest mæravuolašvahnasin.

Dat engelas soatteskipa »Cornwall« læ vuogjoduvvum Gaska-abest ovtta mæravuolašvahnasest. 13 olbma hävvanegje.

Grækenland

fertte ain vuollanet buok dai alliertaid odđa gaibbadusaidi, jos dat i galga šaddat blokerijuvvut daihe naggetuvvut soattai.

Næggehätte

hærjeda dal Montenegrost ja Albanienest. Österrikalažak læk valddam buok borramušgalvoid daina ædnamin.

Soade oaffarak.

Franskaolbmak muittalek, atte Rumänien 600,000 soaldatin læk 200,000 gaččam ja 100,000 havvadattujuvvum. Centralfamoid tapa Rumänienest oavveldek franskaolbmak, galgga læt 400,000.

Soattefabrikak duššam.

Londonest læ gieskad okta daina fabrikain, gost soattebierrgasak rakaduvvujek, rašketam aibmoi. Maidai cera viesok daggo birrasin læk duššaduvvum. Vahag læ hui stuores.

Bavketæbme gullui mietta dam stuora London.

50–60 olbmu masse hæga. Gaskal 3 ja 400 læk havvadattujuvvum.

Likkotesvuotta galgga læt dat stuoremus, mi læ dpatuvvam London gavpug guovddo.

*

Maidai Tuisklandast læmaš raške-tæbme ovtta soattefabrikast, man bokte soames olbmu masse hæga ja havvadattujuvvujegje.

Norga dinggo biergoid.

Norga stata læ gieskad diggom Argentinast, Mada-Amerikast, stuora bierrgohivvodaga, 6–7 miljon kruvna oudast. Dat galgga læt 4 miljon kilo spinebierrgo ja 2 miljon kilo vuovsa-bierrgo.

Buollevidne — ja jugotesvuoda-ašše.

Muttom olmai Mada-Norgast dast gieskad valdi jugišvuoda dilest ovtta nibe ja čuggi nubbe olbma galloi 13 cm. gukkodaga sarje ja vela sargasti sust čielge ja giedaid sarjidi. Muttom æra olmai oazoti biktasa čuopatuuvvut.

Buok birrasin min ædnamest læ buollevidne-gieldos avkotam burist. Avisak muittalek, atte juovllabasid læ uccan jugišvuotta læmaš ja uccan gid-dagassibigjuuvvumak.

Soames gieldastivrak læk gaibbedam olles gildosa sikke buolle-vine, vine ja garrasebbo vuollasortaid vuovddemin. Si oidnek dam darbaš-lažžan, go dittek moft jugišvuotta hærjeda.

Jugotesvuotta vuotta. Lillehammer læ okta daina gavpugin, gost jugotesvuotta orro oudastmannamen. Gavpuga politia-arkinastujubme čajeta dam maņemuš 3 jagest navt: 1914 šadde 137 giddagassibigjuuvvut jugišvuoda gæčeld, jagest 1915 112 ja jagest 1916 92. Maņemuš juovlaid i læm oktage dobbe giddagasast.

Jagest 1913 šaddai Lillehammer buolle vinesamlaga vuolasstemmijuvvut.

Mærkaš dam!

Mi saddimek mannam jage maņemuš nummar mielde rekegid dai doallidi, guđek legje velgolažak blađđai olles jage ja bælnub jage ondast.

Mangas sist læk saddim rekegid ruoktot ja maksam vælgesek. Mi læp sigjidi ollo gitevažak dam oudast, ja ænemusat gitep mi sin, guđek læk maksam sikke velgolaš kontingenta ja vela dam odđa jage oudast; si læk namalassi saddim jogo guokte daihe bælgolmad kruvna oktanaga.

Mutto ollok ain læk, guđek æi læk vela sisasaddim rekegid ja velgolaš kontingenta. Mi adnop: Lepet nuft ustblaža, atte di farga maksebetet vælge blađe. Min blađe læ ain nuft halbbe, atte dam ovtta kruvna jagest gal satta juokkehaš makset.

Damditi, mavse dam bale go don muitak!

Diedetusak,

mak galggek valddujuuvvut »Nuorttanastai« maksit 5 evre juokke sadne. Daggar diedetusak sisavalddujuuvvujek gidda golna gærde dam sæmma had-dai. Juokkehaš, gutte diedetusaid sisasadde, berre lokkat sanid ja sæmmast sisasaddet friamærkaid makson.

Stuoreb diedetusak, mak galggek gukkeb aige sisavalddujuuvvut, garttek halbebun. Dast maņnel čei valddujuuvvu smaveb diedetusak blađđai ærebgo maksu, 5 evre sanest, mielde-čuovvo sæmmast.

„Nuorttanaste“ doaimatus

O dda girjek!

»BIBALA OAPPO OAMEDOVDO BIRRA.« Hadde 25 evre frimærkak ja girje boatta fria poastast. Dam girjest læ 60 sido.

Darogiel girje »VORE BRØDRE LAPPERNE«, 96 sido ja manga govva, mast maidai min miššon bargid govak, maid særvest maidai G. F. Lund ja Ovla Andrasa rokkid govva.

Dat darogiel girje muittala Same miššon bargo birra. Sameædnamest algo rajest dam ragjai. Dam girjest gavdnu maidai Sami apostal Thomas von Westen govva. Hadde 30 evre frimærkak, fria poastas sad-dijuvvum. — Daggar dinggum-brævak æi mana portofria poastast. Dinggu dallanaga ja čale!

„Nuorttanaste“

olgušboatta guovte gærde juokke manost, dam 15ad ja 30ad bæive. Dat maksa **kr. 1,00** — ovtta kruvna — jagest ja satta dinggujuuvvut juokke poastarappe bokte, nuftgo maidai njulg-gistaga blađeekspedišonast,

Korsfjorden, Alten.

Olggoædnami — Amerikai, Danmarkoi ja æra ædnamidi — maksa »Nuorttanaste« **kr. 2,20** — guokte kruvna ja guokte loge evre — jagest, go saddijuvvu guovte gærde manost, ja **kr. 1,60** — ovtta kruvna ja gutta loge evre — jagest, go saddijuvvu ovtta gærde manost.

Prenttejuuvvum »Nuorttanaste« prentimærkanusast, Korsfjord'ast.